

KÕRGESSAARE VALLA TEATRA

OMAVALITSUSE INFOLEHT

NR. 9
2010

TEISIPÄEV 21. SEPTEMBER 2010

ILMUB KORD KUUS

TASUTA

Liiklemisest, heakorrast ja turvalisusest

Suur suvi on selleks korraks läbi ning suuremad, väiksemad tüdrukud ja poisid juba mõnda aega jälle kooliteed käimas. See nõuab nii lapsevanematelt, koolmeistritelt, politseinikelt kui ka kaasliiklejatelt tavalisest suuremat tähelepanu.

Lapsed, kes terve suve on muretult jooksanud kadakate vahel ja mererannas, on nüüd tagasi liikluses, kuid mõtted kindlasti veel mõõdnud suves. Liiklusohutusest kooliteel on erinevates meediaväljaannetes kirjutatud palju ja sellepärast ei hakkaski seekord paragrahvide kaupa välja tooma, mida võib ja mida ei tohi, vaid pöördun kõigi kaasliiklejate poole: „Võtkem aeg maha ja olgem tähelepanelikud meie kõige väiksemate liiklejate suhtes“.

Lugupeetud lapsevanemad, leidke see aeg, et tuletada Liikluseeskirja abiga oma lastele meelde nõudeid jalakäijale, jalgratturile ja mopeedijuhile, sest meie üldine liikluspilt näitab, et seda on vaja. Sügis toob endaga kaasa ka pimedat aja, mistõttu tuleb jälle välja otsida helkurid ning muud nähtavamaks tegevad vahendid (helkurvestid ja -paelad jms). Lapsed, kes käivad koolis jalgratta või mopeediga, ärge unustage, et kaasas peab olema jalgratturi või mopeedijuhi tunnistus, mida millegipärast eriti ei taheta teha. Tuletan veelkord meelde, et see on dokument, mis näitab, et noor jalgrattur või mopeedijuht on jõudnud vastavasse vanusesse ning omab piisavaid teadmisi ja sõiduuskust iseseisvaks osalemiseks liikluses.

Nüüd juba minevikuks saanud suve jooksul on renoveeritud maanteelõik Reigist Kõrgessaareni, mis meie valla keskuse liikluspilti pea tundmatuseeni on muutnud, kuid samas muutus liiklus turvalisemaks jalakäijatele, jalgratturile. Seoses uue kergliiklustee valmimisega, tuletan meelde mõningaid liiklusreegleid: Liikluseeskirja § 21 sätestab, et asulateel, väljaarvatud teel, kus sõidukitele kehtestatud suurim kiirus ei ületa 20 km/h (õueala), peab jalakäija liikuma kõnniteel. Liikluseeskirja § 234 kohustab jalgratta ja mopeediga sõitma jalgrattateel ning juhindudes Liikluseeskirja § 235 peavad jalgrattur ja mopeedijuht jalgrattateel liikudes jalgrattateel ja tee ristumiskohas andma teed teel liiklejale, kui teeandmise kohustus pole liikluskorrahendiga seatud teisiti.

Turvalisemaks on muutunud liiklus ka Kõrgessaare aleviku keskus, rahvasuus Viskoosas, kuhu kevadel sai paigaldatud õuealamärgid, mis seavad oma mõjupiirkonnas teatud eelised jalakäijatele ning jalgratturile, eeskätt meie kõige pisematele liiklejatele. Siinkohal palve autojuhtidele – olge hästi tähelepanelikud nende märkide mõjualas ja seda eeskätt laste puhul, kuna nemad, olles teadlikud oma eelisõigusest, võivad teele astuda mistahes kohas. Samuti palun lapsevanemaid lastele meelde tuletada, et märk ei taga alati turvalisust. Alati peab ise tähelepanelik olema.

Tänu tublidele ja töökatele inimestele on Kõrgessaare mõisapargis ja teistel keskuse haljasaladel sinna paigutatud väga omanäoliste pinkide, laudade näol tehtud suur töö ka valla heakorra paremaks muutmise nimel. „Puuhobu“ projekti raames on rajatud laste mänguväljak. Uue ja värskema ilme on saanud bussiootepaviljonid. Austagem nende tublide inimeste tööd ja hoidkem seda kõike!

Eeskätt Kõrgessaares ja Laukal öisel ajal ringi vaadates jääb mulje, et rahva suhtumine oma varasse on väga ükskõikne, sest kuidas teisiti mõista seda, kui õõseks majade juurde jäetud jalgrattad, mopeedid on enamjaolt lukustamata ja mõnel mopeedil isegi võtmed süütelukus. Muudkui võta ja sõida, kuhu iganes soovid? Jalgrattad ja mopeedid ei ole meil registrisse kantud ja enamasti ostudokumentidki kadunud. See teeb aga teie kalli sõiduriista leidmise varguse puhul väga keeruliseks. Kauplustes on müügil erinevaid lukke, mis ei anna küll kindlat garantiid varguse vastu, kuid muudab selle tunduvat keerulisemaks. Kurb on seda küll tõdeda, aga suurt rolli jalgrataste ning mopeedide varguse puhul mängib omanike enda lohakas, ja kui sirvida taaskord Liikluseeskirja, siis leiame sealt paragrahvi 149, mis kohustab juhti enne sõiduki juurest lahkumist rakendama abinõusid, mis väldiksid sõiduki iseeneslikku liikuma hakkamist ja tõkestaksid selle omavolilise kasutamise. Sõiduk on Liikluseaduse § 12 lg 1 mõistes teel liiklemiseks ettenähtud või teel liiklev liiklusvahend, mis liigub mootori või muul jõul. Seega ka jalgratas ja mopeed. Hoidkem oma vara!

Lõpetuseks soovin kõigile koolilastele ilusat õppeaasta algust ja turvalist kooliteed. Kõigile vallakodanikele kuldset ja saagirikast sügist!

Lugupidamisega

Andrus Roosa
ülemkonstaabel

ÖNNITLEMES SEPTEMBRIKU
EAKAID SÜNNIPÄEVALAPSI JA
JUUBILARE!

LAINE KRUUS
AINO SAMM
EHA VAKKER
ÕILME SUPMANN
ÄRNI JÕHVIK
LINDA NIGUL
LEIDA RÖMMEL
ÕIE PIHEL
ELLEN KARPA
PAULI VALTERI MENTU
MÄRT RANNAST
ÜLLE PÄRS
AIN RÕUK
TRINE LEPATRIINU
ELISABET WIIBURG
TOIVO KÄÄR
VALDI SAMM
ANTS PÄLL

LAAGER 2010

Käisime Urumarja laagris, mis toimus juuli lõpus Pärnumaal.

Millega me tegelesime laagris? Esimesel päeval, kui me kohale jõudsime, suunati meid tubadesse ja me pidime asjad lahti pakkima. Hiljem jagati meid rühmadesse- suuremad tüdrukud, väiksemad tüdrukud ja poisid. Õhtul oli rühmade tutvustamine, kus saime üksteisega rohkem tuttavateks.

Järgmistel päevadel toimus palju huvitavad-sportlikud üritused, rühmatööd jne. Igal õhtul oli vaja midagi esitada nt: moeshow, tsirkus, playbox, hääleta näidend, talendijaht ja teleshow.

Viimasel päeval jätsime hüvasti kasvatajatega ja sõpradega, kellega tutvusime.

Oleme väga rahul, et saime olla laagris!

Angela, Kärol, Maria ja Birgit

1.septembril 2010 alustasid Lauka Põhikoolis oma kooliteed:

Anni Kark
Marke Klee
Robin Lehtla
Eerik-Reimo Pihel
Villem Proos
Raigo Rako
Jaanika Sepp
Merili Turusk
Kenet Vaino

Klassijuhatajad:
Aave Kark (Laukal) ja
Velne Barinov (Kõpus)

TEADE

Kõrgessaare Vallavolikogu 14.09.2007 määruse nr 35 „Koolitoetus“ alusel makstakse valla eelarvest päevas õppevormis põhikooli, gümnaasiumi, kutseõppe-asutuste, tehnikumi ja kõrgkoolis õppivatele õpilastele ühekordset koolitoetust summas 500.- krooni. Toetuse väljamaksmise aluseks on vastava kooli poolt väljastatud tõend õpilase koolis õppimise kohta.

Volikogu istung

10. SEPTEMBER

1. Valla arengukava läbivaatamine.

Iga aasta 1. oktoobriks vaatab volikogu läbi valla arengukava. Eelnevalt on arutelu toimunud 12. märtsil Kõpus. Seekord toimus volikogu istung Reigi jahimajas, kuhu olid kokku kutsutud piirkonna külade elanikud. Volikogu liikmed ja külaelanikud tegid ettepanekuid valla arengukava täiendamiseks.

Vallavara enampakkumisega võõrandamine

Kõrgessaare Vallavalitsus müüb avalikul suulisel enampakkumisel Lauka külas Käina tee 14-17 asuva 4-toalise korteri üldpinnaga 90,1 m².

Enampakkumise alghind on 25000.- krooni, tagatishaha suuruseks 2500.- krooni ja osavõtutasu on 1000.- krooni.

Osavõtutasu ja tagatishaha tasutakse Kõrgessaare Vallavalitsuse arvelduskontole nr 1120118237 Swedbank, või sularahas vallavalitsuse kassasse enne enampakkumise toimumist. Müügihinna tasumisel järelmaksu ei rakendata.

Enampakkumine toimub neljapäeval, 30. septembril kell 15.00 Kõrgessaare vallamajas (Kõpu tee 8, Kõrgessaare alevik).

Enampakkumisel võivad osaleda kõik füüsilised ja juriidilised isikud, kelle osavõtt ei ole seadusega keelatud ning kes ei ole seotud enampakkumise läbiviimisega.

Varaga saab tutvuda eelneval kokkuleppel telef 5341 5285 Katrin Sarapuu.

Ostu-müügi vormistamise kulud kannab enampakkumise võitja.

Põllumajandusloenduse küsitlus

15. septembril alustavad Statistikaameti küsitlajad põllumajandusloenduse loendusnimekirja kuuluvate majapidamiste külastamist, teatav Statistikaamet. Küsitletakse nende eraisikute majapidamisi, kes ei osalenud 1.–10. septembrini toimunud e-loendusel.

Statistikaameti küsitlajad külastavad majapidamisi kõigil nädalapäevadel kella 9.00-21.00. Loendusküsimustiku täitmine võtab aega keskmiselt 45 minutit.

Juriidilised isikud ja enne 19.07.2010 eSTATis registreeritud eraisikud saavad eSTATis andmeid esitada 1. oktoobrini. Ülejäänud eraisikute jaoks lõppes e-loendus reedel. 1.–10. septembrini esitas e-loendusel andmed 2350 majapidamist.

Põllumajandusloendusel uuritakse majapidamisi, kus on vähemalt üks hektar kasutatavat põllumajandusmaad või kus toodetakse põllumajandussaadusi põhiliselt müügiks.

Lisainfot 2010. aasta põllumajandusloenduse kohta saab Statistikaameti veebilehelt www.stat.ee/pl2010

Täpsem teave:

Statistikaamet Tel 625 9397

PUHKUSED

Vallavanem **Jaanus Valk** - kuni 30.09.

Raamatupidaja **Reet Põldveer** - kuni 04.10.

Telefonid:

Argo Valgma (süsteemispetsialist) 53063040

Andu Koit (veemajandustehnik) 5131194

Arno Kuusk (ehitusnõunik) 530381228

Vallavalitsuse istung

26. AUGUST

Toimetulekutoetus. Lubada välja maksta augustikuu toimetulekutoetus 14 taotlejale summas 17147 krooni.

Kinnisasja jagamine.

Nõustada Kiduspe külas Kubjaõue kinnistu jagamisega alljärgnevalt: 3738 m² Kubjaõue ja 3738 m² Teeleõue maaüksus.

Arvamus geoloogilise uuringuloa taotlusele.

Nõustada uuringuloa andmisega OÜ-le Hiiu Teed Suurepsi kruusamaardla III uuringuruumis tingimusel, et uuringuruumi teenindusala idapiir kulgeks piirpunktist 2 otse piirpunktini 8, tagamaks hilisema mäeeralduse ja Torni kinnistu piiri vahele metsastatud puhvertsooni olemasolu.

Enampakkumise nurjunuks tunnistamine.

Tunnistada vallavalitsuse 28.06.2010 korraldusega nr 151 väljakuulutatud Lauka küla Käina tee 14-17 4-toalise korteri võõrandamise suuline enampakkumine nurjunuks osalejate puudumise tõttu.

Alla 30000 kroonise soetusmaksumusega materiaalse põhivara bilansist välja arvamine ja arvestamine bilansiväliselt.

Kanda Kõrgessaare Vallavalitsuse ja hallatavate asutuste põhivara nimekirjadest välja alla 30000 kroonise soetusmaksumusega põhivarad soetusmaksumuses 847615,68 kr ja jääkmaksumuses 251 037,15 kr vastavalt lisale. Raamatupidamisel pidada põhivarast välja kantud varade üle arvestust bilansiväliselt.

Projekteerimistingimuste kehtivuse tähtsaja pikendamine.

Pikendada Kõrgessaare Vallavalitsuse 15. august 2008 korraldusega nr 253 väljastatud projekteerimistingimuste kehtivuse tähtaega Jaan Alliksoole vaatetorni projekteerimiseks Reigi küla Kastani kinnistule kuni 01. märts 2011.

Ehitusloa väljastamine võrguühenduse püstitamiseks.

Väljastada ehitusloa nr 151 Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ-le Mardihsansu F1 võrguühenduse püstitamiseks Nõmme ja Mardihsansu külaade territooriumil.

Ehituslubade ja kirjaliku nõusoleku väljastamine Hiiu maa Militaarmuseumi objektide püstitamiseks, rajamiseks ja rekonstrueerimiseks.

Väljastada Kõrgessaare Vallavalitsusele Taheküla küla Taheküla kordoni maaüksusele uute väljapanekuobjektide püstitamiseks:

1.1. ehitusloa nr 152 vaatlustorni püstitamiseks;

1.2. ehitusloa nr 153 piirikontrollihoone püstitamiseks;

1.3. ehitusloa nr 154 memoriaalpargi rajamiseks;

1.4. ehitusloa nr 155 eksponaatide aluste rajamiseks;

1.5. ehitusloa nr 156 kaevikuliini rajamiseks;

1.6. kirjalik nõusolek nr 57 piirdeaia rekonstrueerimiseks.

Ehitusloa väljastamine mänguväljakute rajamiseks.

Väljastada ehitusloa nr 157 Kõrgessaare Vallavalitsusele mänguväljakute rajamiseks Luidja küla Puhkeranna maaüksusele.

Ehitusloa väljastamine sauna püstitamiseks.

Väljastada ehitusloa nr 158 sauna püstitamiseks Paope küla Hanepao maaüksusele.

Kirjaliku nõusoleku väljastamine väikeehitise püstitamiseks. Väljastada kirjalik nõusolek MTÜ-le Hiiu Rannad väikeehitise püstitamiseks Mudaste küla Sauepõllu maaüksusele.

Kirjaliku nõusoleku väljastamine puurkaevu rajamiseks. Väljastada kirjalik nõusolek nr 59 OÜ-le Landbroker puurkaevu rajamiseks Mudaste küla Rannapiiga maaüksusele.

Puurkaevu kasutusloa väljastamine.

Väljastada kasutusloa puurkaevu rajamiseks Kalana küla Masti maaüksusele.

2. SEPTEMBER

Sõiduki kütuse kulunorm.

Kinnitada sõiduki	Renault	Trafic
registreerimismärgiga	312	BCJ
kütuse kulunormiks	7.3.	

Talveperioodil, 15. november kuni 01. aprill, suurendada kütuse kulunormi 10 % võrra.

Sõiduki transporditeenuse hinna kehtestamine.

Kinnitada sõidukile	Renault	Trafic
registreerimismärgiga	312	BCJ

transporditeenuste järgmised tariifid:
1.1 vallaasutused 5.00 krooni km + 40.00 krooni tund (0.32 EUR kilomeeter + 2.56 EUR tund);
1.2 väljastpoolt tellijad 6.00 krooni km + 40.00 krooni tund (0.38 EUR kilomeeter + 2.56 EUR tund).

Hooldajatoetuse maksmine.

Lubada välja maksta septembrikuu hooldajatoetus 18 isiku hooldajale summas 5120 krooni.

Kinnisasja jagamine.

Nõustada Poama külas Niidi kinnistu jagamisega alljärgnevalt:

6,80 ha Niidi ja 9,93 ha Niidimetsa maaüksus.

Nõustada Heistesoo külas Peetri kinnistu jagamisega alljärgnevalt:

1,94 ha Peetri ja 2,28 ha Juulise maaüksus.

Mänguväljaku kasutusloa väljastamine.

Väljastada kasutusloa nr 117 Kõrgessaare Vallavalitsusele mänguväljaku püstitamiseks Kõrgessaare alevikus jätkuvalt riigi omandis olevale maa-alale.

Vallavolikogu õigusaktide eelnõud, vastuvõetud vallavalitsuse korraldused ja määrused ning vallavolikogu otsused ja määrused on avalikustatud valla kodulehel www.korgessaare.ee

Detailplaneeringute teated

Kõrgessaare Vallavalitsuse 02. september 2010 istungi korraldusega algatati Kalana küla Poomi maaüksuse detailplaneeringu koostamine.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on muuta krundil kehtivat detailplaneeringut – jagada olemasolev krunt kaheks elamumaa ja üheks maatulundusmaa maaüksuseks ning määrata ehitusõigus elamu, abihoonete ja vaatetorni püstitamiseks. Lähtudes vallavalitsuse seisukohast, mille järgselt ei ole tiheasustusalal kehtiva detailplaneeringu muutmine krundi jagamiseks ja ehitusõiguse määramiseks olulise keskkonnamõjuga, otsustati sama korraldusega mitte algatada keskkonnamõju strateegilist hindamist seoses detailplaneeringu koostamisega.

Planeeringu aruteludest

Kõrgessaare Vallavalitsuse 05. august 2010 korralduse nr 185 alusel korraldati Kõrgessaare valla üldplaneeringu teemaplaneeringu "Maakasutusreeglite ja ehitustingimuste määramine" tutvustamiseks kaks avalikku arutelu. 02. septembril kell 16:00 Kõpu koolis toimunud arutelust võttis osa kuus osalejat, 06. septembril kell 16:00 Kõrgessaare Vaba Aja Keskuses toimunud arutelust võttis osa neli osalejat. Mõlemal arutelul tutvustati teemaplaneeringuga kavandatavaid valla üldplaneeringu muudatusi ning arutleti teemaplaneeringu sisu ja võimalike valikute üle. Avaliku väljapaneku ja avalike arutelude käigus Kõrgessaare Vallavalitsusele ettepanekuid ega vastuväiteid üldplaneeringu teemaplaneeringu kohta ei esitatud.

Arno Kuusk

Vaba Aja Keskuse ringid ja treeningrühmad alustavad

Kuum ja südametrukk suveaeg on mööda saanud, meie tegemised muutuvad päev-päevalt tubasemaks ja seoses sellega on Kõrgessaare Vaba Aja keskuses algamas ringide ja treeningrühmade töö.

Kindlasti ei ole meie tegevuste valik nii suur kui mõnes suuremas paigas, kuid loodame pakkuda siiski mitmesuguseid võimalusi veeta oma vaba aega sisukalt ja huvitavalt. Alljärgnevas ringide ja tereringrühmade tabelis leiate nii tegevuste ajad kui ka juhendajate nimed koos telefoninumbritega. Lisasin telefoninumbri just seepärast, et kõigil oleks võimalik juhendajatega ka otse suhelda, lisainfo küsida jne.

Oodatud on kõik endised osalejad, aga juhendajad ootavad ka uusi huvilisi. Üks tähelepanek veel, kui oled valinud mõne ringi või treeningrühma, siis katsuge palun ka korralikult töös osaleda ja mitte kergekäeliselt puududa. Mitmel puhul olgu tegu spordivõistkonnaga, koori või tantsurühmaga on tegu kollektiivse alaga, kus iga üksiku panus väga vajalik ehk teisisõnu puudumiste puhul veetakse alt kogu meeskonda, rühma.

Huvitavaid tegevusi pakub ka Vaba Aja Keskuse noortetöö suund. Noorte tegevusi korraldatakse peamiselt Valitsejamajas Evelin Pähni (tel. 5238697) eestvedamisel.

Ilusat ja toimetat sügist soovides Artur Valk

KÕRGESSAARE VABA AJA KESKUSE ringid ja treeningrühmad 2010-2011

info telefonidel: 4693134 ja 5055732

Saalihoki – E, K kell 18.00 ja R kell 17.00
juhendaja Teet Kivisilla (5284412)

Võrkpall – T, N kell 17.30

Juhendaja Anneli Mauer (53972242)

Korvpall – E, N, R kell 16.00

Ungrulust rahvatants – E, K kell 19.00

Juhendaja Helgi Taelma (5234649)

Õpilasarühmad (2) rahvatants – K kell 16.30 (nooremad) ja kell 17.30 (vanemad)

Juhendaja Helgi Taelma (5234649)

Line-tants 2 rühma Kõrgessaares – T, N kell 19.00

Juhendaja Erika Paju (56482405)

Tantsurühmad (2) Laukal – T, P kell 18.30 (naised) ja N kell 18.30 (neiud)

Juhendaja Katrin Sarapuu (53415285)

Kunstiringid (2) – T kell 16.00 (nooremad) ja N kell 15.30 (vanemad)

Lauka Segakoor – N kell 18.30

Juhendajad Aili Soop ja Aave Kark (5233773)

Lastekoor – E kell 15.00

Juhendaja Aave Kark (5233773)

Kõhutants – P kell 13.00

Juhendaja Laili Lutsar (5217308)

Jõusaal avatud : E, T, K, N 16.00-20.00, R 16.00-19.00

Lisaks võimalik mängida lauatennist ja treeningutevälisel ajal tennist.

Põgenemine

23. septembril 1944 võttis meid pardale 2 mastiline purjekas „P.L.Munter“ Kärkla sadamast kell 15.00. Nagu ma mäletan, räägiti, et laeval oli 150 põgenikku, naised ja lapsed, kuna sakslased keelasid meelst maalt lahkuda. Kapten Ojaveski oli saanud käsu oma paaditais viia Saksamaale. Ojaveski öelnud ka, et ilma abilisteta ta sügistormis sellist reisi ei julge ette võtta, tal oli vaja üht merdkogenuid abilist. Ta oli selleks valinud meie isa Jakob Kuldassaare, keda tundis juba pikemat aega. Nii jäi me perekond kokku.

Läbi tormise mere rühkis me laev edasi nagu väike tikutoos, sõit mäetipust oru põhja. Selles tormis leidsin endale eluaegse sõbra Ruth Laasi (sünd. Püssim), keda kahjuks enam ei ole elavate kirjas. Laulsime ja karjusime koos üle tormi, kuni Rootsi lootsid aitasid „Munteri“ Nynäshamni sadamasse 25.sept.kell 18.00 öhtul. Sain teada, et peale minu isa olid laevas palkide ja naiste taha peidetud veel kaks meest, Kärkla linnapea härra Post ja meie tore usuõpetaja Tõnu Priima.

Meie põgenemine oli õnnestunud. Olime kindlad, et aasta pärast tagasisõit kodumaale tuleb palju mugavam. Kuidas aga kõik edasi läks eestlastel võõrsil ja neil, kes maha jäid, see on juba teine lugu.

Minust on saanud rändlind. 1998. aastast saadik veedan enda suved Hiiumaa kodus, Lugusel ja sügisel pöördun talvekodusse Rootsi, kus puhkavad mu vanemad võõramaa mullas (surid 1964 aastal) ja nad ei saanudki teada, et Eestimaa on jälle vaba. Kahju. Mina tahan tänada elu, kes on andnud mulle nii palju – kaks armast kodu ja kodumaad – mõlemil pool kallid sugulased ja sõbrad.

Valve Zachrisson

Göteborgis 27.okt.2009

Väljavõtteid Valve loost „Põgenemine“ Tänavu möödub sellest 66 aastat. Täispikkuses on lugu saadav valla kodulehelt www.korgessaare.ee

Valve Zachrisson oma kodumaja trepil Lugusel

XIII täiskasvanud õppija nädal Õppimine seob põlvkondi

8.-15. oktoobrini 2010

Vanaemad-vanaisad, emad-isad, lapsed-lapselapsed, kõik vanad ja noored – sel nädalal mõtleme rikkusele, mis meil põlvkondade näol on, väärtustame üksteise oskusi ja kogemusi, oleme ja teeme koos. Leiame üksteise jaoks aega!

Maakondlike ürituste ja kõige muu asjassepuutuva kohta saab informatsiooni Hiiumaa TÕNi koordinaatorilt, kelleks on: Aivi Telvik, tel 5175585, avii@tiigimajutus.ee ning www.andras.ee

Hiiumaa aasta õppija nominendid:

Marika Heinapuu – Hiiumaa aasta õppija 2010
Maie ja Raivo Tõnissaar – aasta õppiv pere 2010

Mainori kõrgkooli Kärkla õppepunkti 2010 aasta lõpetajad kursusena – Grupis õppijad 2010

Hiiumaa aasta koolitaja 2010

Dan Lukas www.aialoolisedvotted.ee

Lauka Päevakeskuse TEATED

21.oktoobril kell 13.00 Laukal seltsimajas alustab tantsutundisid **seeniortantsurühm MARTA**. Kohtume endised tantsijad! Ootame uusi liikmeid!

21.septembril JUUKSUR alates kell 8.00 eelnev registr. Sirje Vaku telef. 4631297; 56662317

23.septembril kell 13.00 eakate koosviibimine Laukal seltsimajas: õnnitleme sünnipäevalapsi. Transport: 12.30 Pihla, Rootsi; 12.45 Viskoosa

1.-2. oktoobril toimub Tallinnas Salme Kultuurikeskuses üle-Eestiline eakate festival, millest osalemiseks korraldab väljasõidu Hiiumaa Pensionäride Ühendus:

- minnakse 1.okt. 6.30 praamile, Rohukülalt on vastu tellitud buss, tagasitulek järgmisel öhtul

- osalejail võimalus ööbida hotellis Shnell (1-ne tuba 440 krooni, 2-ne tuba 490 krooni), koha broneerimine märgusõnaga "eakate festival"

Osalustasu üritusest 100 krooni, lisanduvad praamipiletid, ööbijail hotelli kulu. Osalemissoovist teada anda hiljemalt 27.septembriks Kõrgessaare valla esindajale **Nigul, Lehtele telef.56635509**, samas ka täiendav info (osalejate arvust olenevalt on võimalus bussi tellimine Kõrgessaarde).

7.oktoobril toimub üle- Hiiumaaliselte rahvusvahelise eakate päeva tähistamine Kärkla Kultuurikeskuses kell 11.00.

Kavas: info-teabeminutid pangatöötajalt eurole üleminekust, osalemine hoidiste konkursist/ degusteerimisest, tantsupidu, kohvi/ kook. jm. Üritusest **osalemise soovist teatada** telef. 53339472 – Heli Harak või päevakeskuse telef. 4693712 hiljemalt 30.septembriks. **Osalustasu üritusest 10 krooni**. Transport: MS Reisid 10.00 Rootsi, Pihla; 10.15 Lauka; 10.20 Viskoosa

12.oktoobril JUUKSUR alates kell 8.00. eelnev registr. Sirje Vaku telef. 4631297; 56662317

3.septembril avati Reigi-Kõrgessaare rekonstrueeritud maanteeolük koos Reigi kirikust Armiojani kulgeva, valgustatud, kergliiklusteega.

Kuidas sorteerida prügi?

Ostes pakendatud kaupa, maksad ka pakendi eest. Visates pakendi prügikasti, maksad selle eest jälle -nüüd juba prügivedajale.

Et pakendeid saaks ringlusse võtta, peavad pakendid olema puhtad ja sorteeritud materjali liigi järgi - ajalehepaber eraldi plastpudelitest, kile eraldi papist, klaas värvide järgi jne.

LIITRINE MAHLAPAKK

Tegemist on joogikartongi ehk tetrapakiga. Eestis üldjuhul ainult sorteeritakse ja pallitakse.

Ümbertöötaja juures eraldatakse töötlemise käigus erinevad materjalikihid - paber, kile, korgplastik jms.

PLASTIKUST VEPEUDEL

Pudelid purustatakse, pestakse ja granuleeritakse spetsiaalsetes ahjudes. Neid graanuleid saab kasutada peaaegu sama laialdaselt kui esimese ringi tooret. Enim kasutatakse neid tekstiilitööstuses.

PLEKIST KONSERVIKARP

Sorteeritakse metalli liigi järgi ja saadetakse Eestist välja metallitööstustele uute metallitoodete valmistamiseks.

KLAASIST ÕLLEPUDEL

Pudel üldjuhul ringleb - õlletehased kasutavad neid mitu korda.

Kui pudel on purunenud, kuid seda on võimalik värvi järgi sorteerida, liigub see Eestis ümbertöötaja juurde, kus klaas lisatakse täiendavalt sulatusahju.

Käsitsi sortimiseks liiga purunenud pudelid saadetakse piiritagustele ümbertöötajatele. Säärast toodet saab kasutada ka näiteks soojustusmaterjali tootmiseks.

VEINIPUDEL

Kui pudel on terve, liigub see Eestis ümbertöötaja juurde, kus lisatakse täiendina tootmisprotsessi käigus sulatusahju. Klaasipuru tuleb sorteerida spetsiaalsete masinatega. Kasutatakse täiendava toormena klaasisulatusahjus.

LEIVA VÕI SAIA KILEKOTT

Kui kilekott on suhteliselt puhas, siis sorteeritakse see materjali liigi järgi. Tavaliselt on tegemist erinevate plastikutüüpidega ning vastavalt tüübile toimub ka ümbertöötlus. Tulemus läheb lisandina plastitoodetesse või tekstiilitööstusse. Määratud kilekotid purustatakse ja kasutatakse jäätmekütusena - põletamine energia tootmiseks vms.

Kui karp on puhas, siis sorteeritakse see materjali liigi järgi. Vastavalt plastiku tüübile töödeldakse see ümber ja suunatakse lisandiks plastitootmise toorainesse või tekstiilitööstusse. Määratud karbid purustatakse tavajäätmeist suurema kütteväärtusega RDF-kütuseks.

PAPIST TORDIKARP

Puhta karbi saab paberitööstusse saata.

PENOPLASTIST PAKKEÜMBRIS

Pressitakse kokku ja kasutatakse soojustusplaatide valmistamisel.

PUIDUST TEPAKIKARP

Purustatakse ja põletatakse jäätmekütusena. Kvaliteetsem osa läheb aga puitkiudplaatide valmistamiseks.

TASUB TEADA

Segapakend tuleb veelkord läbi sortida

Segapakendi kogumise konteinerisse tohib panna:

► plastpakendeid - jogurti- ja võitopsid, õli-, ketšupi- ja majoneesipudelid, kosmeetikatoodete tuubid, karbid ja purgid, plastnõud jmt;

► metallpakendid - toidu- ja joogipakendi metallkaaned ja -korgid, konservkarbid jne;

► joogipakendi, kartongi jm kihilisest papist pakendid

► piima- ja mahlapakendid, kartongist kondiitritoodete karbid;

► klaaspakend - pudelid, purgid jm, vaid juhul, kui lähedal pole eraldi konteinerit;

► Paberpakendi konteinerisse käivad ainult paberpakendid.

Tere, head külaelu edendajad!

Suvest on sügis saanud, suvekülalised läinud ja on aeg edasi toimetada oma saare asjadega.

Kodukant, kes on külaelu liitvaks organisatsiooniks Hiiumaal, on taas tegutsemas VÜF-i poolt rahastatud projektiga „Tegusad külad, tugev Hiiumaa“.

Meeldetuletuseks: projekti ülesandeks on külade arengut toetava süsteemi väljatöötamine;

projekti eesmärgiks on luua toimiv koostöövõrgustik Hiiumaa Kodukandi, külaseltside ja kohalike omavalitsuste vahel.

Sihtgruppideks ja kasusaajateks on saare külad, külakogukonnad ja Hiiu Maakond tervikuna.

Suve hakul viisime valdades läbi ajurünnakud, kaardistasime külad, mis on juba seotud küla-liikumisega ja külad, kus potentsiaal selleks olemas. Arutasime, missugused on külaelanike sotsiaalsed vajadused ja otsisime lahendusi külaelu arenguks. Jõudsime järeldusele, et ükski küla ei tohi jääda tähelepanuta.

Oleme jõudnud küla arengukava koostamise koolituste etapini. Koolituste käigus saavad osalejad teadmisi küla arendustegevuseks ja arengukava koostamiseks.

Eeldame, et koolitusgrupid valdades pannakse kokku nii, et selles osaleksid juba kogemustega külaseltside esindajad kui ka külad, mis vajavad veel „äratust“ ja kindlasti noored küladest.

Et tagada arusaamade ühtsus, osalevad seal ka külaelu arenguga tegelevad töötajad valdades.

Koolitused viib läbi Viktor Rõbtšenko, kellel on suured kogemused küla arengukava koostamises.

Koolituste käigus selgitatakse, miks on külade arengukava vaja, kust ja milliseid toetusi on võimalik saada, kuidas seostuvad küla ja valla arengukavad ning kuidas saab küla osaleda valla arengukava koostamisel. Koolitused on osalejaile tasuta, kohvipausidega.

Esimene üle-Hiiumaaline küla arengukava koostamise koolitus toimub 25.septembril Valgu Seltsimajas kl.10:00 -15:00.

Järgmise koolituse koha ja aja., kus teeme ajurünnaku ja töötame välja küla arengut toetava süsteemi strateegia, lepime kokku juba Valgul.

Head vallavalitsejad! Püüdke olla toeks ja külasid liitvaiks eestvedajaiks meie kõigile olulisel ühisel ettevõtmisel. Koolitusele ootame vallast vähemalt viit inimest. Kui seltskond ühte autosse mahub, saame sõidukulud hüvitada.

Registreerimine koolitusele tel. 56912640 Heli Üksik

MTÜ Kodukant Hiiumaa

MTÜ Kodukant Hiiumaa

MTÜ Kodukant Hiiumaa

TEADE

Vallamajja saab eelnevalt kokkulepitud ajal tasuta tuua esemeid, mis teie kodus enam rakendust ei leia.

On oodatud järgmised esemed:

naiste-, meeste- ja lasteriideid (v.a beebiriided) jalanõusid (naiste-, meeste- ja lastejalanõud)

lasteraamatuid sporditarbeid (jalgrattad, suusad, kelgud, rulluisud) mööbel (riiulid, toolid, koolilauad jne)

NB! Ei võta vastu kulunud, väljaveninud, musti ja kasutamiskõlbmatuid asju.

Info: 4622493; 5064565 Larissa

KÕRGESSAARE VALLA TEATAJA

- Omavalitsuse infoleht-

Ilmub kord kuus

Toimetaja Tarvo Malk

Telefon: 4622487; 5200908

e-mail: tarvomalk@gmail.com

VII Hiiumaa külade päev toimub Suuremõisa külakoolis 2.okt. algusega kl. 12

Päevakavas:

- Pühalepa valla tegemistest täna ja homme
- Suuremõisa külakool, selle väärtus lastele ja külale
- Hiiumaa Kodukant – kas ja miks vajab külaselts „katust“
- MTÜ Hiiu Lammas; Lihatoetuse projekt
- Kogukonnaköögid Saaremaal. Õpime naabritel.
- Projektist „Tegusad külad, tugev Hiiumaa“
- Kõnekoda: küla ja vald
- Töötoad; osavate näppudega ühendame külad ja vallad
- Parimate külaelu eestvedajate autasustamine.
- Külakaika üleandmine järgmisele vallale
- Esinevad Pühalepa valla isetegevuslased
- Külasupp ja ehtne maaleib

Osavõtutasu 25.- kr, pikkusega alla 1,5 m tasuta.

Võta kaasa sõbrad, oma küla pakk ja kakk!

Ole kohal! Sinu kätes on su pere ja küla tulevik!

Samas ja kogu päeva:

Mihklipäeva laat! Osta, müü ja vaheta! Ikka seda, mida oled kasvanud või ise teinud!

Vanakraami turg ehk Täika!

Osalejate ja kauplemiskohtade info ja registreerimine tel. 56912640 Heli Üksik.

Korraldaja: MTÜ Kodukant Hiiumaa

Neljapäeval, 23. septembril EASi Hiiumaa ettevõtluspäev "Tee tulevikku"

- kell 9 Tuuru majas seminar „Edukalt väliturgudele“

- kell 9 Tuuru majas seminar „Abiks ettevõtlusega alustamisel“

- kell 16 Kärkla Kultuurikeskuse kinosaalises ettevõtjate ja noorte ühisfoorum „Töö Hiiumaal: ootused, võimalused ja perspektiiv“

MANALATEELE LÄINUD

ALEKSEI KOLOBANOV